

**T.C.
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI**

EL SANATLARI TEKNOLOJİSİ

PUL VE BONCUK DİKİŞLERİ
215ESB273

Ankara, 2011

- Bu modül, mesleki ve teknik eğitim okul/kurumlarında uygulanan Çerçeve Öğretim Programlarında yer alan yeterlikleri kazandırmaya yönelik olarak öğrencilere rehberlik etmek amacıyla hazırlanmış bireysel öğrenme materyalidir.
- Millî Eğitim Bakanlığınca ücretsiz olarak verilmiştir.
- PARA İLE SATILMAZ.

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	iii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ-1	2
1. PUL BONCUK DİKİŞ TEKNİĞİNDE	2
DESENİ BELİRLEME	2
1.1. Tanımı	2
UYGULAMA FAALİYETİ.....	5
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME.....	7
ÖĞRENME FAALİYETİ-2	8
2. PUL BONCUK DİKİŞ TEKNİĞİNE UYGUN MALZEME NİN BELİRLENMESİ	8
2.1. Pul Boncuk Tekniğinde Kullanılan Kumaşlar	8
2.1.1. Çeşitleri	8
2.1.2. Özellikleri.....	9
2.2. Pul Boncuk Tutturmada Kullanılan İplikler	9
2.3. Pul Boncuk Tekniğinde Kullanılan Gereçler	9
UYGULAMA FAALİYETİ.....	10
ÖLÇME DEĞERLENDİRME	12
ÖĞRENME FAALİYETİ-3	13
3. PUL BONCUK DİKİŞ TEKNİĞİNDE KUMAŞI İŞLEMENE HAZIRLAMA... 13	13
3.1. Ölçü-Oran.....	13
3.2. Deseni Kumaşa Geçirmede Kullanılan Araç ve Gereçler	14
3.3. Kumaşın Özelliği Dikkate Alınarak Uygun Olan Desen Geçirme Tekniği	14
3.4. Pul Boncuk İşleme Tekniğinde Kumaşı Germe	14
UYGULAMA FAALİYETİ.....	15
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME.....	17
ÖĞRENME FAALİYETİ-4	18
4. PUL BONCUK DİKİŞLERİ YAPMA	18
4.1. Pul Dikme Teknikleri	18
4.1.1. Tek Olarak Yan Yana Pul Tutturma	20
4.1.2. Boncuk Aracılığı ile Pul Tutturma	22
4.1.3. Tek Olarak Üst Üste Pul Tutturma.....	23
4.2. Boncuk Dikme Teknikleri	27
4.2.1. Makine Dikişi ile Boncuk Dikme.....	27
4.2.2. Blonya İğnesi ile Boncuk Dikme	29
4.2.3. Uzun Boncuk Dikme	30
4.3. Straz Dikme Teknikleri	31
4.4. Pul Boncuk Tekniğinde Kabartma Yapma.....	32
4.5. Pul Boncuk İşleme Tekniğinde Dikkat Edilecek Teknik Esaslar.....	32
UYGULAMA FAALİYETİ.....	33
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME.....	36

ÖĞRENME FAALİYETİ-5	37
5. YARDIMCI İĞNE TEKNİKLERİNİ YAPMA.....	37
5.1. Aplike	38
5.2. Çin İğnesi	39
5.3. Basit Nakış İğne Teknikleri.....	40
UYGULAMA FAALİYETİ.....	41
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME.....	43
ÖĞRENME FAALİYETİ-6	44
6. KENAR TEMİZLİĞİ YAPMA	44
UYGULAMA FAALİYETİ.....	45
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME.....	47
ÖĞRENME FAALİYETİ-7	48
7. BİTMİŞ ÜRÜNÜN ÜTÜSÜNÜ YAPMA.....	48
7.1. Ürünü Ütülemenin Önemi	48
7.2. Pul Boncuk İşlemelerinde Ütü Yaparken Dikkat Edilecek Teknik Esaslar	48
UYGULAMA FAALİYETİ.....	49
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME.....	51
ÖĞRENME FAALİYETİ-8	52
8. BİTMİŞ ÜRÜNÜN KALİTE KONTROLÜNÜ YAPMA.....	52
8.1. Kalite Kontrol.....	52
8.2. Kalite Kontrolün Amacı	52
8.3. Alt İplik Temizleme	53
8.4. Üst İplik Temizleme.....	53
8.5. Tela.....	53
8.5.1. Tela Çeşitleri	53
8.6. Leke Tanımı	53
8.6.1. Leke Temizleme Yöntemleri.....	53
UYGULAMA FAALİYETİ.....	54
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME.....	56
MODÜL DEĞERLENDİRME	57
CEVAP ANAHTARLARI.....	59
KAYNAKÇA	61

AÇIKLAMALAR

KOD	215ESB273
ALAN	El Sanatları Teknolojisi
DAL/ MESLEK	Alan Ortak
MODÜLÜN ADI	Pul ve Boncuk Dikişleri
MODÜLÜN TANIMI	Pul ve boncuk dikişleri; model belirleme, malzeme ihtiyacını belirleme, kumaşı işlemeye hazırlama, pul boncuk dikişleri, pul boncuk işlemlerinde kullanılan yardımcı iğne teknikleri, kenar temizleme, ütü yapma ve kalite kontrol konularının anlatıldığı öğrenme materyalidir.
SÜRE	40/32
ÖN KOŞUL	İşlemeye Hazırlık modülünü almış olmak
YETERLİK	Pul boncuk dikişlerini uygulamak
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç: Bu modülle gerekli ortam sağlandığında, ürüne ve tekniğe göre desen çizip uygun malzeme üzerine pul boncuk dikerek ürüne dönüştürebileceksiniz. Amaçlar: <ol style="list-style-type: none"> 1. Ürüne uygun olarak deseni belirleyip renklendirebileceksiniz. 2. Ürüne uygun malzeme seçimi yapabileceksiniz. 3. Tekniğe ve ölçüye uygun olarak kumaşı işlemeye hazırlayabileceksiniz. 4. Tekniğe ve ölçüye uygun olarak pul boncuk dikebileceksiniz. 5. Tekniğe ve ölçüye uygun olarak yardımcı iğne tekniklerini uygulayabileceksiniz. 6. Tekniğe ve ölçüye uygun olarak kenar temizleme yapabileceksiniz. 7. Tekniğe ve ürüne uygun olarak ütü yapabileceksiniz. 8. Tekniğe ve ölçüye uygun olarak kalite kontrol yapabileceksiniz.

EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Ortam: Aydınlık ve temiz bir Atölye ortamı Donanım: Desen kitapları, fotoğraf, dergi, yapılmış ürün örnekleri, renk katalogları, kumaş, iplik, pul boncuk, straz, inci, iğne, kurt, tırtıl, sim, parşömen kağıdı, çizimde kullanılan malzemeler, renkli kalemler makas, renkli iplikler, bitmiş ürün, kenar temizleme malzemeleri, ütü, ütü bezi, ütü masası, küvet, hata etiketi (meto)
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Modülün içinde yer alan her faaliyetten sonra, verilen ölçme araçlarıyla kendinizi değerlendireceksiniz. Modül sonunda ise kazandığınız bilgi ve becerileri ölçmek amacıyla öğretmeniniz tarafından hazırlanacak ölçme araçlarıyla değerlendirileceksiniz.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

İlk çağlardan günümüze kadar insanlar; duygu ve düşüncelerini bazen sözlü, bazen yazılı, bazen de çeşitli zeminlerin üzerini motiflerle bezeyerek dile getirmişlerdir. Motif olarak kayalar üzerine oyma resimler, desenler, deri üzerine nakışlar işlenmiştir. Çok eskiden kıyafetler üzerine renkli taşlar, fayans parçaları, cam ve metallerle süslemeler yapılmış; günümüzde de bu süsleme işlemleri pul, boncuk, inci, sim, straz materyalleriyle yapılmaktadır.

Pul boncuk vb. materyallerle süslenen abiye kıyafetler, çocuk kıyafetleri, spor kıyafetler, takılar, aksesuarlar, çanta ve terlikler, ev dekorasyonu ve dekoratif örtüler günümüzde çok yoğun kullanılmaktadır.

Günümüzde çok rağbet gören pul boncuk işlemleri deyim yerindeyse altın çağını yaşamaktadır. Öyle ki yalnızca el işlemesi olarak kalmayıp çok başlı sanayi makinelerinde seri olarak üretilmeye başlanmıştır.

Siz de bu faaliyeti başarıyla tamamladığınızda, bu güzel ve zevkli işlemeyi hayatınızın her anında kullanabileceğiniz gibi ekonomik olarak kendinize gelir de sağlayabilirsiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

Uygun ortam sağlandığında, ürüne uygun olarak model belirleyip renklendirebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Yapılmış ürün örnekleri araştırınız. Bu örnekleri sınıf panosunda sergileyiniz.
- Pul boncuk tekniğine uygun desen araştırınız. Bulduğunuz desenleri sınıf arkadaşlarınızla paylaşınız.

1. PUL BONCUK DİKİŞ TEKNİĞİNDE DESENİ BELİRLEME

Tekniğe uygun olarak seçilen desen, iş kalitesini önemli ölçüde etkiler. Pul boncuk dikiş tekniklerinde desen özelliği, uygulanacak zemin, yapılacak ürün özelliğine göre seçilmelidir.

1.1. Tanımı

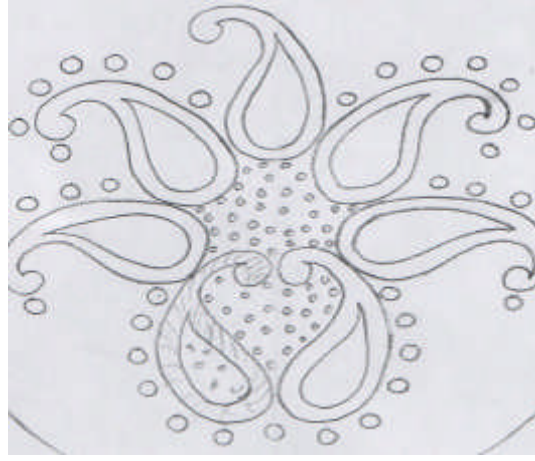
Pul, boncuk, straz, inci, kurt, tırtıl gibi malzemelerin kumaş üzerine tutturulması ile yapılan bir işleme tekniğidir. Yapımı çok eski tarihlere dayanan pul boncuk işleme tekniğine, MÖ 1000-700 yılları arasında Frigyalılar döneminde rastlanmıştır. O dönemlere ait metal, cam ve fayans boncuklarla işlenmiş kumaş parçaları bulunmuştur.

Yüzyıllar boyu popüleritesini kaybetmemiş olan pul boncuk işleme tekniği, günümüzde altın çağını yaşamaktadır. Abiye kıyafetlerde çoğunlukla kullanılan pul boncuk işleme tekniği günümüzde spor kıyafetlerde, terliklerde, ayakkabılarda, çocuk kıyafetleri, ev dekorasyonu ve aksesuarlarda kullanılmaktadır.

1.2. Pul Boncuk Tekniğinin Desen Özelliği

Pul boncuk yerleştirmeye uygun çok kıvrak olmayan desenler, tercih edilir. Kullanıldığı yere göre geometrik desenler de uygulanabilir (ör. kenar suları). Beyaz iş desenlerinden ve Çin iğnesi desenlerinden de yararlanılabilir.

Şekil 1.1: Pul boncuk deseni

1.3. Desen İçin Faydalanılan Kaynaklar

Tabiattan (çiçek, tomurcuk, yaprak, dal), geometrik şekillerden (kare, oval, üçgen vb.), işlenmiş ürünlerden, desen kitaplarından, müzelerden faydalanılır.

Resim 1.1: Deri üzerine çalışma

1.4. Uygulandığı Yerler

Günümüzde; yatak takımlarında, dekoratif örtülerde, ev dekorasyonunda (abajur, mumluk vb.), her tür kıyafetlerde (abiye kıyafetler, spor kıyafetler, çocuk giysileri, gecelik ve sabahlıklarda), aksesuarlarda (şapka, fular, şal, terlik, çanta, broş, mendil, eldiven, kolye, küpeler ve düğmelerde) pul boncuk işleme tekniği kullanılmaktadır.

Resim 1.2: Deri üzerine çalışma

Resim 1.3: Pul boncuk çalışma örneği

UYGULAMA FAALİYETİ

- Pul boncuk dikiş tekniğinde deseni belirleyiniz.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Pul boncuk tekniğine uygun desen araştırınız.	➤ Beyaz iş desenleri ve Çin iğnesi desenlerinden yararlanabilirsiniz.
➤ Deseni tespit ediniz.	➤ Kullanım alanına uygun desen seçiniz.
➤ Kompozisyon hazırlayınız.	➤ Seçilen desenin kullanım alanına uygun ölçülerde olmasına dikkat ediniz.
➤ Deseni çiziniz.	➤ Net çizgi çiziniz.
➤ Deseni renklendiriniz.	➤ Fona uygun renk seçmeye dikkat ediniz.

NOT: Renkleri seçerken renklerin uyumuna, renk geçişlerindeki tonlamaya dikkat edilmelidir. Pul boncuk tekniğini uygularken yapılan işlemin tonlarına uygun pul boncuk seçilmelidir.

KONTROL LİSTESİ

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız beceriler için **Evet**, kazanamadıklarınız için **Hayır** kutucuklarına (X) işareti koyarak kontrol ediniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
➤ Pul boncuk tekniğine uygun desen araştırdınız mı?		
➤ Deseni tespit ettiniz mi?		
➤ Kompozisyon hazırladınız mı?		
➤ Deseni çizdiniz mi?		
➤ Deseni renklendirdiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme sonunda “Hayır” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Bütün cevaplarınız “Evet” ise “Ölçme ve Değerlendirme” ye geçiniz.

ÖLÇME DEĞERLENDİRME

Bu faaliyet sonunda kazandıklarınızı aşağıdaki soruları cevaplandırarak ölçünüz.

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere cümlelerde verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

1. ( ) Pul, boncuk, straz, inci, kurt, tırtıl gibi malzemelerin kumaş üzerine tutturulması ile yapılan bir işleme tekniğidir.
2. ( ) Pul boncuk yerleştirmeye uygun çok kıvrak olmayan desenler tercih edilir.
3. ( ) Pul boncuk işleme tekniğinin yapımı çok eski tarihlere dayanmaz.
4. ( ) Pul boncuk işleme tekniğinde geometrik şekillerden faydalanılmaz.
5. ( ) Pul boncuk tekniğinde, beyaz iş desenlerinden ve Çin iğnesi desenlerinden yararlanılabilir.
6. ( ) Pul boncuk işleme tekniği dekoratif örtülerde kullanılır.
7. ( ) Kullanım alanına uygun desen seçilir.
8. ( ) Fona uygun renk seçmeye dikkat edilir.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

AMAÇ

Uygun ortam sağlandığında, ürüne uygun malzeme seçimi yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Boncuk ve pul türlerini araştırınız.
- Kullanacağınız alana uygun kumaş araştırınız.

2. PUL BONCUK DİKİŞ TEKNİĞİNE UYGUN MALZEME NİN BELİRLENMESİ

Tekniğe uygun olarak seçilen malzeme, iş kalitesini önemli ölçüde etkiler. Pul boncuk dikiş tekniklerinde malzeme özelliği, uygulanacak zemin, yapılacak ürün özelliğine göre seçilmelidir.

2.1. Pul Boncuk Tekniğinde Kullanılan Kumaşlar

Seyrek olmayan sık dokunuşlu bütün kumaşlar üzerinde kullanılabilir.

2.1.1. Çeşitleri

- Deri,
- Keçe,
- Süet,
- Yöresel kumaşlar (kutnu, Meydaniye),
- İpek,
- Saten,
- Kadife,
- Tafta,
- Organze ve benzeri kumaşlar kullanılır.

Resim 2.1: Saten üzerine çalışma

NOT: Kumaş özelliği dikkate alınarak ince dokunuşlu olan kumaşlarda astar kullanılması tavsiye edilir. Astarlık kumaşlar; organze, mermerşahi, tül veya yapılacak ürün özelliğine göre farklı kumaşlar da seçilebilir.

2.1.2. Özellikleri

Desenli, desensiz, sık dokunuşlu istenilen her türlü malzeme üzerine uygulanabilir.

2.2. Pul Boncuk Tutturmada Kullanılan İplikler

Pul, boncuk, inci gibi malzemeleri tuttururken sağlam olması için naylon iplik tercih edilir.

Pul boncuk tekniğinde yardımcı iğne teknikleri kullanılırken sim, sırma, çamaşır ipeği; kumaş özelliğine göre koton iplik, orlon, yün, rafya da kullanılabilir.

2.3. Pul Boncuk Tekniğinde Kullanılan Gereçler

Çeşitli ebatlarda ve şekillerde boncuk, pul, inci, su taşları, harçlar, straz, kurt, tırtıl, çeşitli iplikler, sim, sırma gibi malzemeler pul boncuk tekniğinde kullanılan malzemelerdir.

UYGULAMA FAALİYETİ

- Pul boncuk dikiş tekniğine uygun malzeme belirleyiniz.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Ürüne uygun kumaş seçiniz.	➤ Kullanım alanını göz önünde bulundurunuz.
➤ Ürüne uygun iplik belirleyiniz.	➤ Kullandığınız kumaşa uygun seçim yapınız.
➤ Pulu seçiniz.	➤ Desene ve ürüne uygun pul seçimi yapınız.
➤ Boncuk seçiniz.	➤ Seçtiğiniz pul büyüklüğüne uygun boncuk seçiniz.
➤ Süsleme malzemesini seçiniz.	➤ Kurt, tırtıl ve taşlarla işlemeyi zenginleştirebilirsiniz.

KONTROL LİSTESİ

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız beceriler için **Evet**, kazanamadıklarınız için **Hayır** kutucuklarına (X) işareti koyarak kontrol ediniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
➤ Ürüne uygun kumaş seçtiniz mi?		
➤ Ürüne uygun iplik belirlediniz mi?		
➤ Pulu seçtiniz mi?		
➤ Boncuk seçtiniz mi?		
➤ Süsleme malzemesini seçtiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme sonunda “Hayır” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Bütün cevaplarınız “Evet” ise “Ölçme ve Değerlendirme” ye geçiniz.

ÖLÇME DEĞERLENDİRME

Bu faaliyet sonunda kazandıklarınızı aşağıdaki soruları cevaplandırarak ölçünüz.

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere cümlelerde verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

1. ( ) Pul boncuk tekniği, seyrek olmayan sık dokunuşlu bütün kumaşlar üzerine yapılabilir.
2. ( ) Pul boncuk tekniğinin sağlam olması için naylon iplik kullanılır.
3. ( ) Pul boncuk tekniğinde yardımcı iğne tekniklerinde kumaş özelliğine göre koton iplik, orlon, yün, rafya kullanılmaz.
4. ( ) Pul boncuk tekniğinde çeşitli ebatlarda ve şekillerde boncuk, pul, inci, su taşları, harçlar, straz, kurt ve tırtıl kullanılır.
5. ( ) Sim, sırma gibi malzemeler pul boncuk tekniğinde kullanılan malzemelerden değildir.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı, cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevaplar verdiyseniz öğrenme faaliyetinin ilgili bölümüne dönerek ilgili bölümü kontrol ediniz. Cevaplarınız doğru ise diğer öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-3

AMAÇ

Uygun ortam sağlandığında, tekniğe ve ölçüye uygun olarak kumaşı işlemeye hazırlayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Ürüne uygun desen araştırması yapınız.

3. PUL BONCUK DİKİŞ TEKNİĞİNDE KUMAŞI İŞLEMeye HAZIRLAMA

Resim 3.1: Saten üzerine çalışma

3.1. Ölçü-Oran

Yapılacak ürüne uygun ölçü belirlenmesi gerekir. Belirlenen ölçüler dikkate alınarak kumaşın hazırlanması gereklidir.

NOT: Pul boncuk işleme tekniği giyim üzerine uygulandığında, işleme yapılacak kumaş üzerinde ilk önce kalıp çizilir. İşleme yapılacak yer belirlenir. İşleme yapıldıktan sonra kesim işlemi yapılır ve dikişe hazırlanır.

3.2. Deseni Kumaşa Geçirmede Kullanılan Araç ve Gereçler

- İşleme için seçilen desen
- Parşömen kağıdı
- Kalemler (2B, 2HB)
- Toplu iğne
- Silgi
- Kalemtırış
- Mezura
- Cetvel
- Kopya kağıdı
- Ütü (ütüleme yolu ile çıkan desen için)
- Ütü masası

3.3. Kumaşın Özelliği Dikkate Alınarak Uygun Olan Desen Geçirme Tekniği

Bu teknikler:

- Çizerek desen geçirme
- Ütüleme yolu ile desen geçirme
- Kopya kağıdıyla desen geçirme
- Deseni kumaşın altına koyarak desen geçirme

NOT: Desen geçirme teknikleri için bk. “İşlemeye Hazırlık” modülü

3.4. Pul Boncuk İşleme Tekniğinde Kumaşı Germe

- Kumaş özelliğine göre istendiğinde kumaşı germe tekniği kullanılabilir.
- Kumaş kağıtla germe tekniği, bu işleme için uygundur.

NOT: Pul boncuk işleme tekniğinde, kullanılan malzemeler zarar görebileceğinden genelde kasnakla germe tekniği uygulanmaz. Uygun görüldüğü takdirde, malzemelere zarar vermeden germe işlemi yapılmalıdır.

UYGULAMA FAALİYETİ

- Pul boncuk dikiş tekniğinde kumaşı işlemeye hazırlayınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Kumaş ölçülerini belirleyiniz.	➤ Yapacağınız ürünün ölçüsünü alırken dikkat ediniz.
➤ Kumaşı istenilen ölçüye göre kesiniz.	➤ Kumaşı keserken eğri kesmemeye dikkat ediniz.
➤ Kumaşın kenar sürfilesini yapınız.	➤ Kumaşın atmamasına dikkat ediniz.
➤ Kumaşın orta teyelini alınız.	➤ Orta teyeli alırken kumaşın ortasını kaydırmamaya dikkat ediniz.
➤ Deseni kumaşa geçiriniz.	➤ Kumaş özelliğine göre desen geçirme tekniğini kullanınız.
➤ Kumaşı geriniz.	➤ Gerek görüldüğü takdirde, tekniğe ve ürüne uygun olarak kumaşı geriniz.

NOT: Orta teyelini, sürfilesini yapmak ve desen geçirme teknikleri için bk. “İşlemeye Hazırlık” modülü

KONTROL LİSTESİ

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız beceriler için **Evet**, kazanamadıklarınız için **Hayır** kutucuklarına (X) işareti koyarak kontrol ediniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
➤ Kumaş hesabı yaptınız mı?		
➤ Kumaşı istenilen ölçüye göre kestiniz mi?		
➤ Kumaşın kenar sürfilesini yaptınız mı?		
➤ Kumaşın orta teyelini aldınız mı?		
➤ Deseni kumaşa geçirdiniz mi?		
➤ Kumaşı tekniğe uygun gerdiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme sonunda “Hayır” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Bütün cevaplarınız “Evet” ise “Ölçme ve Değerlendirme” ye geçiniz.

ÖLÇME DEĞERLENDİRME

Bu faaliyet sonunda kazandıklarınızı aşağıdaki soruları cevaplandırarak ölçünüz.

Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyarak doğru seçeneği işaretleyiniz.

1. Aşağıdakilerden hangisi pul boncuk tekniğinde desen geçirme tekniği değildir?
A) Kopya kağıdı ile desen geçirme
B) Ütüleme ile desen geçirme
C) Delerek desen geçirme
D) Çizerek desen geçirme
2. Aşağıdakilerden hangisi pul boncuk tekniğinde kumaşı kağıt ile germede kullanılan araçlardan değildir?
A) Kağıt
B) Kol tahtası
C) İğne
D) Kumaş
3. Gergef hangi tür işlemlerde kullanılır?
A) Büyük motifli çalışmalarda
B) Aksesuarlarda
C) Çay takımlarında
D) Elbiselerde
4. Aşağıdakilerden hangisi deseni kumaşa geçirmede kullanılan araç ve gereçlerden değildir?
A) Kalem
B) Kalemıraş
C) Toplu iğne
D) Pul
5. Aşağıdakilerden hangisi pul boncuk tekniğinde kumaşı hazırlarken dikkat edilecek hususlardan değildir?
A) Kumaş ölçülerinin belirlenmesi
B) Kumaşın kenarlarının sürfilesi
C) Kumaşın kolalanması
D) Kumaşın orta teyelini yapma

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı, cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevaplar verdiyseniz öğrenme faaliyetinin ilgili bölümüne dönerek ilgili bölümü kontrol ediniz. Cevaplarınız doğru ise diğer öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-4

AMAÇ

Uygun ortam sağlandığında, tekniğe uygun olarak pul boncuk dikebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Pul boncuk dikilerek süslenen işlemleri araştırınız.
- Araştırmalarınızı sınıf panosunda sergileyiniz.

4. PUL BONCUK DİKİŞLERİ YAPMA

Pul ve boncuk dikiminde altı temel dikiş tekniği kullanılmaktadır. Bu teknikler desenin ve ürünün özelliklerine bağlı olarak uygulanır.

4.1. Pul Dikme Teknikleri

Pullar, kullanılacak ürüne ve desene uygun olarak çeşitli şekillerde dikilirler:

Resim 4.1: Kurt, straz ve pullarla yapılan çalışma

- Tek olarak yan yana
- Boncuk aracılığıyla
- Tek olarak üst üste
- Makine dikişiyle
- Zincir iğnesiyle
- İğne ardıyla

Resim 4.2: Pul dikme teknikleri

UYGULAMA FAALİYETİ

- Pul dikme hazırlık çalışmasını yapınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Çalışma yerini ve araç gereçlerini hazırlayınız.	➤ İş parçası, iplikler, iğneler, pul ve boncukları hazırlayınız.
➤ Desen özelliğine uygun olarak dikeceğiniz pul yerini tespit ediniz.	➤ Desen genişliğine uygun pul tutturma tekniğini seçiniz.

NOT: Bu işlem basamaklarını bütün pul dikme faaliyetinden önce uygulayınız.

4.1.1. Tek Olarak Yan Yana Pul Tutturma

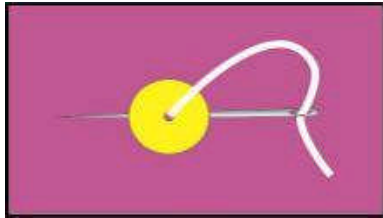
Pul dikme tekniğinde, yan yana tek olarak dikilir

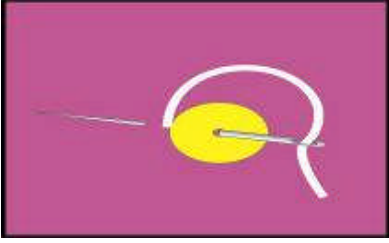
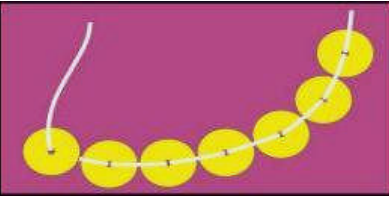

Resim 4.3: Pul dikme teknikleri

UYGULAMA FAALİYETİ

- Tek olarak yan yana pul tutturma çalışması yapınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none"> ➤ İğneye sağlam bir ip geçiriniz.	 <p>Şekil 4.1: Pul dikme</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ İşlemeyi sağdan sola yapınız 	 <p style="text-align: center;">Şekil 4.2: Pul dikme</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ İpliği sağdan tutturunuz. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Titiz ve düzenli çalışınız.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ İğneyi kumaşın yüzüne çıkınız. 	 <p style="text-align: center;">Şekil 4.3: Pul dikme</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pulun ortasından geçirin (pulun yüzü yukarıya gelsin). 	 <p style="text-align: center;">Resim 4.4: Yan yana pul dikme</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ İğneyi pulun sağından ve dibinden batınız. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Desen çizgisini takip ediniz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pulun solundan ve dibinden çıkarak pulun ortasına batınız. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pulların aralıklarını eşit yapmaya dikkat ediniz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Soldan bir pul payı bırakarak çıkınız. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ İş güvenliğine dikkat ediniz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ İkinci pulu geçirin ve aynı işlemi desene göre tekrar ediniz. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ekonomik olunuz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Desen tamamlanınca ipi tutturup kesiniz. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ İpi işlemenin tersinden iyi sağlaştırdınız

4.1.2. Boncuk Aracılığı ile Pul Tutturma

Pul, boncuk ile tutturulur.

Resim 4.5: Boncuk aracılığı ile pul dikme

UYGULAMA FAALİYETİ

- Boncuk aracılığı ile pul tutturma çalışmasını yapınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ İğneye sağlam bir ip geçiriniz.	➤ Kullanacağınız ipin boncuk ve pulun rengine uygun olmasına dikkat ediniz.
➤ İpliği kumaşınıza sağlam olarak tutturunuz.	➤ Titiz ve düzenli çalışınız.
➤ İğneyi kumaşın yüzüne çıkınız.	➤ Ekonomik olunuz.
➤ İğneye bir pul ve boncuk geçiriniz (pulun yüzü üste gelsin).	➤ Pula uygun boncuk seçiniz.
➤ İğneyi pulun ortasından batırınız ve kumaşın tersine geçiriniz.	 Şekil 4.4: Pul dikme teknikleri
➤ Aynı işlemleri tekrarlayarak işlemeye devam ediniz.	 Resim 4.6: Boncuk aracılığı ile pul dikme
➤ Desen tamamlanınca ipi tutturup kesiniz.	➤ İş güvenliğine dikkat ediniz.

4.1.3. Tek Olarak Üst Üste Pul Tutturma

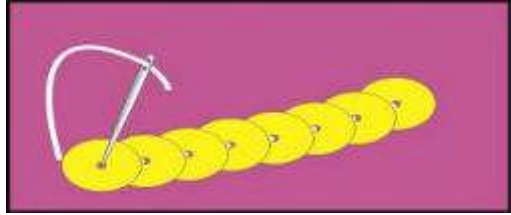
Pul dikme tekniğın de üst üste tek olarak tutturulur.

4.1.3.1. Makine Dikişı ile Pul Tutturma

Makine dikişı tekniğı ile pul tutturulur.

UYGULAMA FAALİYETİ

- Makine dikişı ile pul tutturma çalışması yapınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ İğneye sağlam bir ip geçiriniz.	➤ Sağdan sola doğru işleme yapınız.
➤ İpliğı kumaşınıza sağlam olarak tutturunuz.	➤ İşleme ipliğinde bolluk bırakmamaya dikkat ediniz.
➤ İğneyi kumaşın yüzüne çıkınız.	➤ Titiz ve düzenli çalışınız.
➤ İğneye pulu geçiriniz (pulun yüzü üstte gelsin).	➤ İş güvenliğine dikkat ediniz.
➤ İğneyi sola doğru pulun dibinden batınız.	➤ Ekonomik olunuz.
➤ Yarım pul mesafesinden kumaşın üzerine çıkınız.	
➤ İkinci pulu iğneye geçiriniz (Bu defa pulun tersi üst tarafa gelsin).	
➤ Birinci pulu tutturan ipliğın dibinden kumaşa iğneyi batırınız.	
➤ Sola doğru bir pul mesafeden kumaşın yüzüne çıkınız.	
➤ Pulun yüzü üstte gelecek şekilde düzeltiniz.	
➤ Bir evvelki pulun üzerine çeviriniz ve ipliğı çekiniz.	

Şekil 4.5: Pul dikme teknikleri

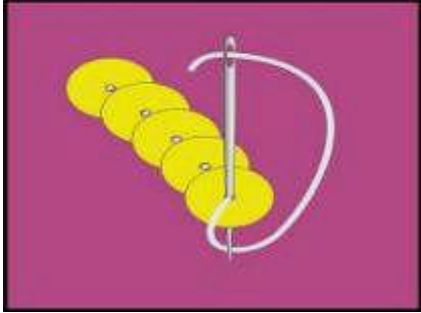
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Aynı işlemleri tekrarlayınız. 	 <p>Resim 4.7: Makine dikişi ile pul dikme teknikleri</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Desen tamamlanınca ipi tutturup kesiniz. 	

4.1.3.2. Zincir İğnesi Tekniği ile Pul Tutturma

Pul dikme tekniğinde zincir iğne tekniği kullanılır

UYGULAMA FAALİYETİ

- Zincir iğnesi tekniği ile pul tutturma çalışması yapınız.

İşlem basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none"> ➤ İğneye sağlam bir ip geçirin. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Desen çizgisini takip etmeye dikkat ediniz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ İpliği kumaşınıza sağlam olarak tutturunuz. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Tutturma ipliğinin sağlam olmasına ve pul renginde olmasına özen gösteriniz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ İğneyi kumaşın yüzüne çıkınız. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kaynakları etkili ve verimli kullanınız.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ İğneyi pulun ortasından geçirin (pulun yüzü üste gelsin). 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ İş güvenliğine dikkat ediniz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ İpliği sol elinizin başparmağı ile tutunuz ve bir halka yapınız. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ekonomik olunuz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pulun ortasından batınız. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Temiz ve düzenli olunuz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pulun dibinden ve yaptığımız halkanın içinden geçirerek kumaşın üstüne çıkınız. 	 <p>Şekil 4.6: Pul dikme</p>

<p>➤ Aynı işlemi desen özelliğine uygun olarak uygulamaya devam ediniz.</p>	 <p>Resim 4.8: Zincir iğnesi ile pul dikme teknikleri</p>
<p>➤ Desen tamamlanınca ipi tutturup kesiniz.</p>	

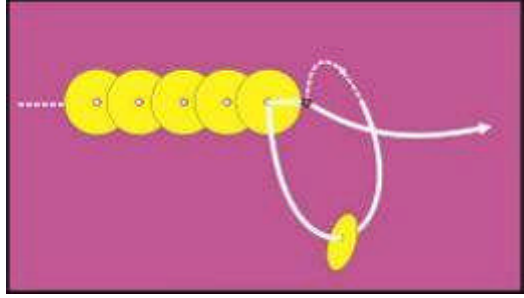

NOT: Bk. “Basit Nakış İğne Teknikleri” modülü

4.1.3.3. İğne Ardı Tekniği ile Pul Tutturma

Pul dikme de, iğne ardı tekniği kullanılır.

UYGULAMA FAALİYETİ

- İğne ardı tekniği ile pul tutturma çalışması yapınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ İğneye sağlam bir ip geçiriniz.	➤ Kaynakları etkili ve verimli kullanınız.
➤ İpliği kumaşınıza sağlam olarak tutturunuz.	➤ İş güvenliğine dikkat ediniz.
➤ İğneyi kumaşın yüzüne çıkınız.	➤ Ekonomik olunuz.
➤ Pulun ortasından geçiriniz (pulun yüzü üste gelsin).	
	Şekil 4.7: Pul dikme
➤ Pulun sağ kenarından batınız.	➤ Temiz ve düzenli olunuz.
➤ Tekrar pulun ortasından çıkınız.	
➤ İkinci pulu iğneye geçiriniz.	
➤ Sağa doğru ikinci pulun dibinden batırınız.	
➤ İkinci pulun ortasından çıkınız ve desene göre aynı işlemleri tekrarlayarak devam ediniz.	
	Resim 4.9: İğne ardı ile pul dikme teknikleri
➤ Desen tamamlanınca ipi tutturup kesiniz.	

Resim 4.10: Pul dikme teknikleri

4.2. Boncuk Dikme Teknikleri

Boncuklar; uygulanacak yere, kullanılan diğer malzemeler ve desen özelliğine göre değişik şekillerde dikilebilir:

- Makine dikişiyile
- Blonya iğnesiyle

Boncuk Dikme Teknikleri

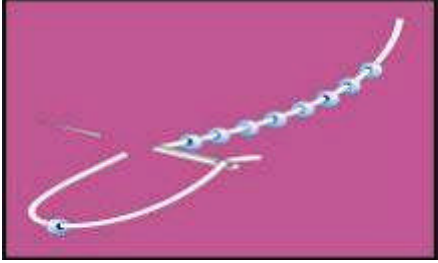

4.2.1. Makine Dikiş i ile Boncuk Dikme

Makine dikiş i tekniğ i ile boncuk tutturma yapılır.

UYGULAMA FAALİYETİ

- Makine dikiş i ile boncuk dikimi çalışmasını yapınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ İğneye sağlam bir ip geçiriniz.	➤ Temiz ve düzenli olunuz.
➤ İpliğ i kumaşınıza sağlam olarak tutturunuz.	➤ Ekonomik olunuz.

<ul style="list-style-type: none"> ➤ İğneyi kumaşın yüzüne çıkınız. ➤ Bir boncuk geçiriniz. 	 <p style="text-align: center;">Şekil 4.8: Boncuk dikme</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Boncuğun uzunluğu kadar sağ tarafa batınız. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dikkatli olunuz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ İğneyi ilk çıkış yerinden bir boncuk uzunluğunda soldan çıkınız. 	 <p style="text-align: center;">Resim 4.11: Makine dikişi ile boncuk dikme</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Aynı işlemleri desen özelliğine göre tekrarlayınız. 	 <p style="text-align: center;">Resim 4.12: Çeşitli dikişler ile boncuk dikme</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Desen tamamlanınca ipi tutturup kesiniz. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ İş güvenliğine dikkat ediniz.

4.2.2. Blonya İğnesi ile Boncuk Dikme

Blonya iğne tekniği ile boncuk tutturma yapılır.

UYGULAMA FAALİYETİ

- Blonya iğnesi ile boncuk dikim çalışmasını yapınız.

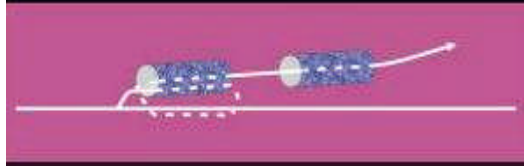

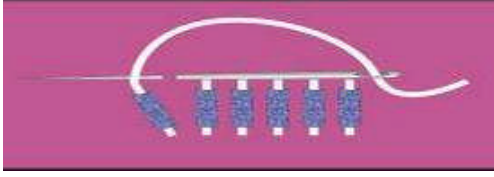
İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kordon ipliğini desenin başlama noktasına tutturunuz ve boncukları bu ipe diziniz.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ İpin sağlam olmasına dikkat ediniz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Başka bir iplikle desenin başlama noktasından çıkarak ipi tutturunuz.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Desene sadık kalmaya dikkat ediniz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Boncukların dizili olduğu kordonu sol elinizin işaret ve başparmağı ile tutunuz.	 <p>Şekil 4.9: Boncuk dikme</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Diğer iplikle boncukların arasından soldan sağa tek tek tutturunuz.	 <p>Resim 4.13: Blonya iğnesi ile boncuk dikme</p>

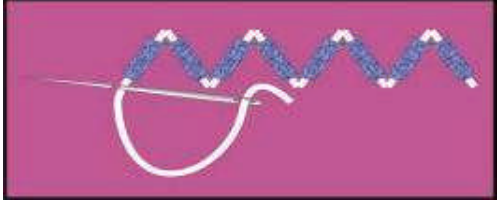
4.2.3. Uzun Boncuk Dikme

Uzun boncuklar, desen özelliğine göre kullanılır.

UYGULAMA FAALİYETİ

- Uzun boncuk dikim çalışması yapınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none"> ➤ İğneye sağlam bir ip geçiriniz.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ İpliğin bol kalmamasına dikkat ediniz (Aksi taktirde işlemede görüntü bozulacaktır.).
<ul style="list-style-type: none"> ➤ İpliği kumaşınıza sağlam olarak tutturunuz.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sağlam bir ip kullanınız.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ İğneyi kumaşın yüzüne çıkınız.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Deseni bozmayacak şekilde net çalışınız.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Boncuğu iğneye geçiriniz.	 <p>Şekil 4.10: Uzun boncuk dikme</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Boncuk mesafesi kadar sağ taraftan kumaşa batınız ve başlama noktasına tekrar çıkınız.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ekonomik olunuz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ İpliği çekerek uzun boncuğu yerine yerleştiriniz.	 <p>Resim 4.14: Uzun boncuk dikme</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ İğneyi tekrar uzun boncuğun içerisinden soldan sağa doğru geçiriniz.	 <p>Şekil 4.11: Uzun boncuk dikme</p>

➤ İğnenize ikinci boncuğu takınız.	
➤ Aynı işlemi tekrarlayınız.	➤ İş güvenliğine dikkat ediniz.
➤ Bu tekniği şekilde görüldüğü gibi iki türlü yapabilirsiniz.	 <p>Şekil 4.12: Uzun boncuk dikme</p>

4.3. Straz Dikme Teknikleri

Strazın büyüklüğüne göre tutturma tekniği değişir. Düğme diker gibi tutturulur.

Resim 4.15: Strazla yapılan çalışma

UYGULAMA FAALİYETİ

Straz dikişiniz.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ İpliğinizi kumaşınıza tutturunuz ve kumaşın yüzüne çıkınız.	➤ İplik madeni kısımlar tarafından kesilebileceğinden sağlam bir iplik kullanınız.
➤ Her delikten iplikle düğme diker gibi tutturunuz.	 <p>Resim 4.16: Straz dikme</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dikişin sağlam olması için bu işlemi iki defa tekrar ediniz. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ İş güvenliğine dikkat ediniz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kumaşın altından ipliğinizi sağlam bir şekilde tutturunuz. 	 <p style="text-align: center;">Resim 4.17: Straz dikme</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Artan ipliği kesiniz. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ekonomik olunuz.

4.4. Pul Boncuk Tekniğinde Kabartma Yapma

Kabartma tekniği, işlemeye hacim vermek için yapılır. Yuvarlak hatlarda yapılması uygundur. Kabartma tekniği yapıldıktan sonra süsleme uygulanır.

4.5. Pul Boncuk İşleme Tekniğinde Dikkat Edilecek Teknik Esaslar

- Deseni çizerken çok koyu çizmeyiniz.
- Kumaşın ütülü olmasına dikkat ediniz.
- Pul boncuk dikilirken, sağlam iplikle dikişiniz.
- Başlarken, ipinizi sıkıca tutturunuz.
- Kullanılan malzeme renginde iplik kullanınız.
- İşlemesi biten ürünün üzerine ütü basmayınız.
- Pamukla kabartılarak yapılan işlemlerde, alta konulan organzenin işleme kumaşının en boy ipliğiyle aynı boyda olmasına dikkat ediniz.
- Alta konulan organzenin boy ipliği yönünde çıtlatınız.
- Kabartılarak çalışılan motiflere fazla pamuk doldurmuyunuz.
- Doldurma işlemi bittikten sonra açılan kesiği çarpma dikişiyle tutturunuz.

UYGULAMA FAALİYETİ

- Pul boncuk tekniğinde kabartma tekniğini uygulayınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Kabartma yapılacak bölümü belirleyiniz.	➤ Büyük motiflerde kabartma çalışmalarının tekniğe zenginlik kazandırdığını unutmayınız.
➤ Kabartma yapılacak alanın altına desenden 1 cm büyük olacak şekilde astarlık kumaş kesiniz.	➤ İşlemenin altı önceden astarlanmışsa ikinci bir astara gerek yoktur, unutmayınız.
➤ Astarlık kumaşı desenin altına teyelleiniz.	➤ Astarlık kumaşı ve işleme kumaşının en boy iplikleri aynı yönde olmalıdır, unutmayınız.
➤ Desen çizgisinin üzerinden küçük oyulgamalar yapınız.	➤ Makine dikişi de yapabilirsiniz.
➤ Desenin tersinden astarlık kumaşı makas yardımı ile çitlatınız.	➤ Çitlatma işlemini desenin ortasından boy ipliği yönünde yapınız. ➤ Çitlatmayı mümkün olduğunca küçük yapınız. ➤ Büyük motifleri birkaç yerden çitlatabilirsiniz.
➤ Tığ veya nakış makası yardımı ile pamukları çitlatılan yerden doldurunuz.	➤ İşleme kumaşınızın fazla gergin olmamasına dikkat ediniz. ➤ Desene ve ürüne göre kabarıklığı ayarlayınız. ➤ Motiflere fazla pamuk doldurmayınız.
➤ Çitlatılan yeri çırpma dikişi ile kapatınız.	➤ Çırpma dikişini yaparken sağlam iplik kullanınız.

	Resim 4.18: Kabartma yapma
➤ Kabartılan yerleri çeşitli gereçlerle süsleyiniz.	➤ Hazır harç, pul boncuk, straz vb. malzemelerle süsleyebilirsiniz. ➤ İşleme tekniklerini de süslemede kullanabilirsiniz.
➤ Kumaşın altından ipliğinizi sağlam bir şekilde tutturunuz.	 Resim 4.19: Kabartma yapma
➤ Artan ipliği kesiniz.	➤ Ekonomik olunuz.

KONTROL LİSTESİ

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız beceriler için **Evet**, kazanamadıklarınız için **Hayır** kutucuklarına (X) işareti koyarak kontrol ediniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
➤ İşlemelerinizi yaparken sağlam ip kullandınız mı?		
➤ Tek olarak, yan yana pul dikme tekniğini kumaş üzerinde uygulayabildiniz mi?		
➤ Boncuk aracılığıyla pul tutturma tekniğini kumaş üzerinde uygulayabildiniz mi?		
➤ Makine dikişi tekniğiyle pul tutturduunuz mu?		
➤ Zincir iğnesi tekniğiyle pul tutturduunuz mu?		
➤ İğne ardı tekniğini kullanarak pul tutturduunuz mu?		
➤ Makine dikişi tekniğiyle boncuk dikebildiniz mi?		
➤ Blonya iğnesini kullanarak boncuk dikebildiniz mi?		
➤ Uzun boncuğu tekniğine uygun dikebildiniz mi?		
➤ Straz dikme tekniğini öğrenebildiniz mi?		
➤ Pul boncuk tekniğinde kabartma yaptınız mı?		
➤ İşleme bittikten sonra ipliğinizi, sağlam bir şekilde tutturduunuz mu?		

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme sonunda “Hayır” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Bütün cevaplarınız “Evet” ise “Ölçme ve Değerlendirme” ye geçiniz.

ÖLÇME DEĞERLENDİRME

Bu faaliyet sonunda kazandıklarınızı aşağıdaki soruları cevaplandırarak ölçünüz.

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere cümlelerde verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

1. ( ) Pullar kullanılacak ürüne ve desene uygun dikilmesi ile oluşur.
2. ( ) Zincir iğnesiyle pullar dikilmez.
3. ( ) Boncuklar uygulanacak yere, kullanılan diğer malzemeler ve desen özelliğine göre değişik şekillerde dikilebilir.
4. ( ) Pul boncuk dikme tekniğinde kabartma işlemi yapılır.
5. ( ) Pul boncuk dikilirken sağlam iplik kullanılır.
6. ( ) Kabartılarak çalışılan motiflere, fazla pamuk doldurularak güzel görüntü sağlanır.
7. ( ) Pul dikmede işleme sağdan sola doğru yapılır.
8. ( ) Pul dikerken boncuk kullanılması uygun değildir.
9. ( ) Boncuk pul büyüklüğüne göre seçilir.
10. ( ) İşleme yaparken iş güvenliği önemlidir.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı, cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevaplar verdiyseniz öğrenme faaliyetinin ilgili bölümüne dönerek ilgili bölümü kontrol ediniz. Cevaplarınız doğru ise diğer öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-5

AMAÇ

Uygun ortam sağlandığında, tekniğe uygun olarak yardımcı iğne tekniklerini yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Pul boncuk dikişlerinde hangi yardımcı iğne tekniklerinin kullanıldığını araştırınız.
- Bulduğunuz işlenmiş ürünleri veya resimleri sınıf panosunda sergileyiniz.

5. YARDIMCI İĞNE TEKNİKLERİNİ YAPMA

Pul boncuk tekniğinde kullanılan yardımcı iğne teknikleri; applike, Çin iğnesi, ve basit nakış iğne teknikleridir.

Bu teknikler; yapılan ürüne, desen özelliğine, kişisel zevke ve kullanım yeri dikkate alınarak seçilir ve uygulanır.

Resim 5.1: Applike

5.1. Aplike

Desenli veya düz kumaşlar ya da süet, deri gibi malzemelerden kesilen motifleri bir fon üzerine yardımcı iğne teknikleri kullanarak yapıştırma, tutturma, kapama tekniğidir.

Aplike iki şekilde yapılır;

- **Kapalı aplike** (Kapama aplike),
- **Açık aplike** (Düz aplike) gibi çeşitleri vardır.

Aplike yapılırken dikkat edilecek en önemli nokta, kumaş özelliklerinin aynı olması ve kumaşların en boy ipliklerinin aynı yönde olmasıdır. Aksi hâlde üste konan parçanın şekli bozulur.

NOT: Ayrıntılı bilgi için bk. “Aplike” modülü

Aplike Tekniğiyle Yapılan Örnek Çalışmalar

Resim 5.2: Aplike

Resim 5.3: Aplike

5.2. Çin İğnesi

Çin iğnesi, renkli ipliklerin birbiri içine girerek kaynaştırıldığı bir işleme tekniğidir.

- Düz Çin iğnesi,
- Gölgele Çin iğnesi,
- Fantezi Çin iğnesi gibi işleme teknikleri vardır.

Çin iğnesinin bir diğeri adı da iğne boyasıdır.

Resim 5.4: Aplike

NOT: Ayrıntılı bilgi için bk. “Çin İğnesi” modülü

5.3. Basit Nakış İğne Teknikleri

Pul boncuk dikişleri tekniğinde, yardımcı iğne olarak diğer tekniklere göre daha fazla kullanılır.

Tek ya da birkaç iğne tekniğinin birlikte kullanılarak yapılmasından oluşan işleme tekniğidir. Genelde yardımcı iğne olarak tamamlayıcı bir tekniktir. Tek başına da yapıldığında güzel işlemler meydana gelir.

Basit nakış iğne teknikleri;

- Düz iğneler,
- İlmikli iğneler,
- Zincirli iğneler,
- Düğümlü iğneler,
- Karışık iğnelerdir.

NOT: Ayrıntılı bilgi için bk. “Basit Nakış İğnesi” modülü

Resim 5.5: Basit nakış iğne teknikleri

UYGULAMA FAALİYETİ

- Yardımcı iğne tekniklerini yapınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Tekniğe ve ürüne uygun olan yardımcı iğne tekniğini seçiniz.	➤ Kullanacağınız yardımcı iğne tekniğini, desen ve ürün özelliğine uygun olarak seçiniz.
➤ Ürün üzerinde aplike tekniğini uygulayınız.	➤ En ve boy ipliklerine dikkat ediniz.
➤ Tekniğe uygun olarak Çin iğnesi tekniğini ürün üzerinde uygulayınız.	➤ Renk uyumuna dikkat ediniz.
➤ Basit nakış iğnesini, yardımcı teknik olarak uygulayınız.	➤ Temiz ve titiz çalışınız.

KONTROL LİSTESİ

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız beceriler için **Evet**, kazanamadıklarınız için **Hayır** kutucuklarına (X) işareti koyarak kontrol ediniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
➤ İşlemelerinizi yaparken sağlam ip kullandınız mı?		
➤ Yardımcı iğne tekniklerini seçerken desen ve ürün özelliğini dikkate aldınız mı?		
➤ Ürün üzerinde aplike tekniğini uygulayabildiniz mi?		
➤ Tekniğe uygun olarak Çin iğnesi tekniğini ürün üzerinde uygulayabildiniz mi?		
➤ Basit nakış iğnesini, yardımcı teknik olarak ürün üzerinde uygulayabildiniz mi?		
➤ İşleme bittikten sonra ipliğinizi sağlam bir şekilde tutturdunuz mu?		

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme sonunda “Hayır” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Bütün cevaplarınız “Evet” ise “Ölçme ve Değerlendirme” ye geçiniz.

ÖLÇME DEĞERLENDİRME

Bu faaliyet sonunda kazandıklarınızı aşağıdaki soruları cevaplandırarak ölçünüz.

Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyarak doğru seçeneği işaretleyiniz.

1. Aşağıdakilerden hangisi pul boncuk tekniğinde kullanılan yardımcı iğne tekniklerinden değildir?
A) Aplike
B) Çin iğnesi
C) Basit nakış iğne teknikleri
D) Hesap iğnesi
2. Aşağıdakilerden hangisi Çin iğnesi tekniğidir?
A) Zincir işi
B) Düz Çin iğnesi
C) Balıksırtı
D) Sarma
3. Aşağıdakilerden hangisi basit nakış iğne tekniklerinden değildir?
A) Düz iğneler
B) İlmikli iğneler
C) Muşabak
D) Düğümlü iğneler

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı, cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevaplar verdiyseniz öğrenme faaliyetinin ilgili bölümüne dönerek ilgili bölümü kontrol ediniz. Cevaplarınız doğru ise diğer öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-6

AMAÇ

Uygun ortam sağlandığında, tekniğe uygun olarak kenar temizleme yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Yaptığımız ürüne ve kumaş özelliğine uygun kenar temizleme tekniklerini araştırınız.

6. KENAR TEMİZLİĞİ YAPMA

Kenar temizleme teknikleri, işleme yaptığımız kumaşa güzel ve temiz bir görünüm vermek amacıyla kullanılır.

Bu teknikler; kullandığımız kumaşa, uygulanan tekniğe, kişisel zevke ve kullanım alanına göre değişiklikler gösterir.

Pul boncuk dikişleri tekniğinde de bu özellikler göz önüne alınarak aşağıda saydığımız kenar temizleme teknikleri uygulanır. Bunlar;

- Köşe yaparak kenar temizleme tekniği,
- İğne oyasıyla kenar temizleme tekniği,
- Hazır bant ve harçlarla kenar temizleme tekniği,
- Püskül yaparak kenar temizleme tekniğidir.

NOT: Ayrıntılı bilgi için bk. “İşlemeye Hazırlık” modülü

UYGULAMA FAALİYETİ

- Kenar temizliğini yapınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Ürüne ara ütü yapınız.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ İşlemenin üzerine ütü basmayınız. ➤ Kumaş özelliğine uygun ütü ayarını seçmeyi unutmayınız.
➤ Ürüne, tekniğe ve zevke uygun kenar temizleme çeşidini seçiniz.	➤ Tekniğe ve kumaş özelliğine uygun kenar temizlemesi seçmeye dikkat ediniz.
➤ Uygun kenar temizleme çeşidini ürününüze uygulayınız.	➤ Seçtiğiniz tekniğin işlem basamakları için bk. “İşlemeye Hazırlık” modülü

KONTROL LİSTESİ

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız beceriler için **Evet**, kazanamadıklarınız için **Hayır** kutucuklarına (X) işareti koyarak kontrol ediniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
➤ Ürüne ara ütü yaptınız mı?		
➤ Tekniğe ve kumaş özelliğine uygun kenar temizlemesi seçtiniz mi?		
➤ Tekniğe uygun kenar temizleme çeşidini ürününüze uyguladınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme sonunda “Hayır” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Bütün cevaplarınızı “Evet” ise “Ölçme ve Değerlendirme” ye geçiniz.

ÖLÇME DEĞERLENDİRME

Bu faaliyet sonunda kazandıklarınızı aşağıdaki soruları cevaplandırarak ölçünüz.

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere cümlelerde verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

1. ( ) Kenar temizleme teknikleri pul boncuk işlemelerine estetik, kullanışlılık ve süsleme yönünden değer kazandırır.
2. ( ) Kenar temizlemede kişinin zevkine uygun olmasına dikkat edilmesi önemli değildir.
3. ( ) Kenar temizleme tekniğinde iğne oyası tekniği de kullanılır.
4. ( ) Pul boncuk işlemelerinde kenar temizleme tekniği olarak hazır bant ve harçların kullanılması uygundur.
5. ( ) Kenar temizleme ürüne bir değer kazandırmaz.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı, cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevaplar verdiyseniz öğrenme faaliyetinin ilgili bölümüne dönerek ilgili bölümü kontrol ediniz. Cevaplarınız doğru ise diğer öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-7

AMAÇ

Uygun ortam sağlandığında, tekniğe uygun olarak ütü yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- İşlemede kullanılacak kumaş özelliğine uygun ütü ısı ayarlarını araştırınız.

7. BİTMİŞ ÜRÜNÜN ÜTÜSÜNÜ YAPMA

Yapılan işlemin net, güzel ve daha dayanıklı olması için ütülenmesi gerekir. Ütü yaparken kumaş özelliğine uygun ütü ayarı yapılmalıdır. Uygun ütü ayarı yapılmadığında, kumaşa sararma ve bozulmalar meydana gelebilir; dikkat edilmelidir.

7.1. Ürünü Ütülemenin Önemi

Yapılan işlemin net, güzel ve daha dayanıklı olması için mutlaka ütülenmesi gerekir. Pul boncuk tekniğindeyse işlemeye başlamadan önce kumaş ütülenmelidir. İşleme bittikten sonra ürün ütülenmez çünkü kullanılan malzeme bozulabilir.

Ütülerken kumaş özelliği dikkate alınmalıdır. Kumaş özelliğine uygun ütü ayarı yapılmazsa kumaş sararır; hatta bozulabilir.

7.2. Pul Boncuk İşlemlerinde Ütü Yaparken Dikkat Edilecek Teknik Esaslar

- Ütü yapılacak ortam ve ütü altı temiz olmalıdır.
- Ütü ayarı kumaşa uygun hazırlanmalıdır.
- Ütü sıcaklığı başka bir kumaş üzerinde denenmelidir.
- Pul boncuk işlemlerine başlamadan önce, işleme yapılacak kumaşın ve astarın mutlaka ütülmesi gerekmektedir.
- Kumaşı ütülerken boy ipliği doğrultusunda ütü yapmaya dikkat edilmelidir.
- Kumaş verev yönünde ütülenmemelidir; aksi hâlde kumaş esneyecektir.
- Saten türü kumaşlar, buharlı ütü ile ütülenmemelidir.
- Teyelli bölümlerin üzerine ütü basarken dikkat edilmelidir.
- Narin kumaşlarda ütü yapılırken kumaşın sararmaması için kağıt kullanılması gerekir.
- Pul boncuk tekniğinde, işleme bittikten sonra kesinlikle işin üzerine ütü yapılmamalıdır.

Dikkat: İşleme bitikten sonra pul ve boncukların üzerine kesinlikle ütü basmayınız.

UYGULAMA FAALİYETİ

- Bitmiş ürünün ütüsünü yapınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Ütü masasının üstünü ve çevresini temizleyiniz.	➤ Temiz ve düzenli çalışınız.
➤ Ütüyü hazırlayınız.	➤ Ütüyü kumaş özelliğine uygun sıcaklıkta hazırlayınız.
➤ Ütü bezi veya kağıt kullanınız.	➤ Kumaşın saramaması ve kirlenmemesi için dikkat ediniz.
➤ Kumaşı tersinden ütöleyiniz.	➤ Ütülerken kumaşın en ve boy ipliklerine dikkat ederek ütü yapınız.
➤ Pul boncuk tekniğine uygun ütü yapınız.	➤ Ütüleme sırasında pul ve boncukların kararıp bozulmaması için üzerine ütü basmayınız.

KONTROL LİSTESİ

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız beceriler için **Evet**, kazanamadıklarınız için **Hayır** kutucuklarına (X) işareti koyarak kontrol ediniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
➤ Ütü masasının üstünü ve çevresini temizlediniz mi?		
➤ Ütüyu kumaş özelliğine uygun sıcaklıkta hazırladınız mı?		
➤ Ürünün sararmaması için ütü bezi veya kağıt kullandınız mı?		
➤ Ütü yaparken kumaşın en boy ipliklerine dikkat ettiniz mi?		
➤ Kumaşı tersinden ütülediniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme sonunda “Hayır” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Bütün cevaplarınız “Evet” ise “Ölçme ve Değerlendirme” ye geçiniz.

ÖLÇME DEĞERLENDİRME

Bu faaliyet sonunda kazandıklarınızı aşağıdaki soruları cevaplandırarak ölçünüz.

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere cümlelerde verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

1. ( ) Pul boncuk işlemlerinde yapılan işlemin net, güzel ve daha dayanıklı olması için mutlaka ütülenmesi gerekir.
2. ( ) Üründe kullanılan kumaş, iplik ve işleme tekniği dikkate alınarak ütü yapılmaz.
3. ( ) Pul boncuk tekniğinde işlemin üzerinden ütü yapılır.
4. ( ) İşlemeye başlamadan önce, işleme yapılacak kumaşın ütülenmesi gerekmez.
5. ( ) Ütü kumaş özelliğine uygun sıcaklıkta hazırlanır.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı, cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevaplar verdiyseniz öğrenme faaliyetinin ilgili bölümüne dönerek ilgili bölümü kontrol ediniz. Cevaplarınız doğru ise diğer öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-8

AMAÇ

Bu faaliyette verilen bilgi ve beceriler doğrultusunda uygun ortam sağlandığında, ürünlerin kalite kontrolünü ve leke temizleme yöntemlerini öğrenip uygulayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Çevrenizde üretim yapan atölyelerde, kalite kontrol konusunu araştırınız.
- Topladığınız verileri sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.
- Çevrenizdeki üretim atölyesine arkadaşlarınızla giderek kalite kontrol yapımını izleyebilirsiniz.
- Çeşitli kumaşlarda leke yöntemlerini uygulayarak deneyiniz, sonucunu rapor hâline getirerek sınıf ortamında paylaşınız.

8. BİTMİŞ ÜRÜNÜN KALİTE KONTROLÜNÜ YAPMA

8.1. Kalite Kontrol

Hataların tespitini ve ürünün standartlara uygun olup olmadığını belirleyen aşamadır.

Kalite kontrol, ürün yapım aşamasında da uygulanmalıdır. Ürün tamamlandıktan sonra kalite kontrol yapılarak kullanıma hazır hâle getirilmiş olur.

Kalite kontrol yapılırken şu hususlara dikkat edilir:

- İşleme eksikliği
- İplikleri çekince sökülme
- Ürün ölçülerine uygunluğu
- Alt ve üst yüzeylerde iplik temizleme
- Oluşan lekeleri giderme

8.2. Kalite Kontrolün Amacı

Kalite kontrolün amacı, uyulması gereken kurallarla ürün arasındaki farklılıkları tespit etmektir. Üretim sonucu ortaya çıkan ürünlerin, kullanıma uygunluğunu belgelemektir. Hatalı ürünlerin düzeltilmesi veya yenilenmesidir.

8.3. Alt İplik Temizleme

Ürünlerin alt ipliklerini iğneye takarak, işlemenin içinden geçirerek, makasla keserek, ürünün alt kısmının temizlenmesi gerekir.

8.4. Üst İplik Temizleme

Ürünler, işleme esnasında ve sonra incelenerek işleme eksiklikleri belirlenir veya hatalı işlenmiş yerlerde düzeltme yapılır.

Ürünlerin yüzeyinde kalan iplikler, iğne veya tığ yardımıyla işlemenin altına geçirilip tutturularak temizlenir.

8.5. Tela

Kumaşa farklı yöntemlerle tutturulan ara katmandır. Nakışta kumaşın direncini artırmak için kullanılır. Belli bir sertlik ve form verir, takviye eder ve kumaşın muntazam olmasını sağlar.

8.5.1. Tela Çeşitleri

- Dokuma telalar
- Yapışkan (preslenmiş) telalar
- Suda eriyen (homojen) telalar
- Isıyla eriyen telalar

NOT: Pul boncuk işleme tekniğinde ince dokunuşlu kumaşlara tokluk vermesi açısından telanın yanı sıra organze, mermerşahi gibi kumaşlar da kullanılır.

Kumaş ve telalar ürün tamamlandıktan sonra ince uçlu makasla kesilerek temizlenir. Bu işlem yapılırken dikkatli davranmak gerekir.

Ayrıntılı bilgi için bk. “İşlemeye Hazırlık” modülü

8.6. Leke Tanımı

Kirletici bir maddenin yüzey üzerinde bıraktığı iz, kumaş veya ürün üzerinde oluşan kirlerdir.

8.6.1. Leke Temizleme Yöntemleri

- Tamponlama yöntemleri
- Buharlama yöntemi

NOT: Ayrıntılı bilgi için bk. “İşlemeye Hazırlık” modülü

UYGULAMA FAALİYETİ

- Bitmiş ürünün kalite kontrolünü yapınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Hatalı ve eksik işlenmiş ürünleri tespit ediniz.	➤ Bitmiş ürünü gözden geçirerek tekniğe uygunluğunu kontrol ediniz.
➤ Alt iplik temizliği yapınız.	➤ Alt ipliği işlemenin altına gizleyiniz.
➤ Üst iplik temizliği yapınız.	➤ Üst ipliğini işlemenin görüntüsünü bozmayacak şekilde gizleyiniz.
➤ Tela temizliği yapınız.	➤ Kumaşa destek vermek amacıyla kullandığımız telaları, işleme bittikten sonra kumaşa zarar vermeden kesiniz.
➤ Leke kontrolü yapınız.	➤ Ürün üzerinde leke olup olmadığını araştırınız.
➤ Leke temizliği yapınız.	➤ Ürün üzerinde leke mevcutsa (bk. “İşlemeye Hazırlık” modülü) temizleyiniz.

KONTROL LİSTESİ

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız beceriler için **Evet**, kazanamadıklarınız için **Hayır** kutucuklarına (X) işareti koyarak kontrol ediniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
➤ Bitmiş ürünü gözden geçirerek tekniğe uygunluğunu kontrol ettiniz mi?		
➤ Üründe hatalı ve eksik işlenmiş yer varsa tamamladınız mı?		
➤ Ürün üzerinde, alt iplik temizliği yaptınız mı?		
➤ Ürün üzerinde, üst iplik temizliği yaptınız mı?		
➤ Ürün üzerinde, leke kontrolü yapıp varsa leke temizliği yaptınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme sonunda “Hayır” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Bütün cevaplarınız “Evet” ise “Ölçme ve Değerlendirme” ye geçiniz.

ÖLÇME DEĞERLENDİRME

Bu faaliyet sonunda kazandıklarınızı aşağıdaki soruları cevaplandırarak ölçünüz.

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere cümlelerde verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

1. ( ) Üretilen ürünün standartlara uygunluğunu belirleyen uygulamaya kalite kontrol denir.
2. ( ) Ürünün standartlara uygunluğu, kalite kontrol için geçerli bir sebep değildir.
3. ( ) Üründe alt iplik temizleme yapılması gerekli değildir.
4. ( ) Yapılan üründe leke temizliği önemlidir.
5. ( ) Kumaşa destek vermek amacıyla kullandığımız telalar, işleme bittikten sonra kumaşa zarar vermeden kesilmelidir.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı, cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevaplar verdiyseniz öğrenme faaliyetinin ilgili bölümüne dönerek ilgili bölümü kontrol ediniz. Cevaplarınız doğru ise modül değerlendirmeye geçiniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

UYGULAMALI TEST

- Bitmiş ölçüsü; Eni:10 cm, Boyu: 15 cm olan kese üzerine, pul boncuk işlemleri tekniğine uygun desen çizerek renklendiriniz, tekniğine uygun işleyiniz ve ürün üzerinde kenar temizleme tekniğini uygulayınız.

DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

Uygulama testi sonucunda aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız beceriler için **Evet**, kazanamadıklarınız için **Hayır** kutucuklarına (X) işareti koyarak kontrol ediniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
➤ Pul boncuk tekniğine uygun desen araştırması yaptınız mı?		
➤ Desen çizimi yaptınız mı?		
➤ Deseni renklendirdiniz mi?		
➤ Ürüne uygun kompozisyon hazırladınız mı?		
➤ Desene, ürüne ve zevkinize uygun malzeme seçimi yaptınız mı?		
➤ Kumaşı işlemeye hazırladınız mı?		
➤ Uygun teknikle deseni kumaşa geçirdiniz mi?		
➤ Gerekliyse germe tekniğini uyguladınız mı?		
➤ Ürün üzerinde desene ve tekniğe uygun pul dikme tekniğini uyguladınız mı?		
➤ Ürün üzerinde desene ve tekniğe uygun boncuk dikme tekniğini uyguladınız mı?		
➤ Ürün üzerinde tekniğe uygun straz dikme tekniğini uyguladınız mı?		
➤ Ürün üzerinde desene ve tekniğe uygun yardımcı iğne tekniklerini uyguladınız mı?		
➤ Ürün üzerinde tekniğe uygun kenar temizleme tekniğini uyguladınız mı?		
➤ Tekniğe ve ürüne uygun ütü yaptınız mı?		
➤ Tekniğe ve ölçüye uygun kalite kontrolü yaptınız mı?		

➤ Zamanı iyi kullandınız mı?		
------------------------------	--	--

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki modüle geçmek için öğretmeninize başvurunuz.

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYETİ-1'İN CEVAP ANAHTARI

1	D
2	D
3	Y
4	Y
5	D
6	D
7	D
8	D

ÖĞRENME FAALİYETİ-2'NİN CEVAP ANAHTARI

1	D
2	D
3	Y
4	D
5	Y

ÖĞRENME FAALİYETİ-3'ÜN CEVAP ANAHTARI

1	C
2	B
3	A
4	D
5	C

ÖĞRENME FAALİYETİ-4'ÜN CEVAP ANAHTARI

1	D
2	Y
3	D
4	D
5	D
6	Y
7	D
8	Y
9	D
10	D

ÖĞRENME FAALİYETİ-5'İN CEVAP ANAHTARI

1	D
2	B
3	C

ÖĞRENME FAALİYETİ-6'NİN CEVAP ANAHTARI

1	D
2	Y
3	D
4	D
5	Y

ÖĞRENME FAALİYETİ-7'NİN CEVAP ANAHTARI

1	D
2	Y
3	Y
4	Y
5	D

ÖĞRENME FAALİYETİ-8'İN CEVAP ANAHTARI

1	D
2	Y
3	Y
4	D
5	D

KAYNAKÇA

- AĞAÇ Saliha, Birsen ÇİLEROĞLU, **Kalite Kontrol**, Ya-pa Yayınları, 1981.
- Anonim, Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi, **Öğrenci Ders Notları**, 1988–1990.
- BAŞARIR Enver, Harun ÇAKIR, Zehra Füsun ÖZKAN, Aydın MUTLU, **Standardizasyon ve Kalite**, Ekim, 2001.
- KORKUSUZ YÜKSEL Süheyla, **Nakış**, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul, 1997.
- MEGEP, **Alan ve Dal Modülleri**, 2006.
- MARAKOĞLU Nebile, **Yayınlanmamış Çalışmalar**, 1990–1992.
- NURÇİN Leman, **Yayınlanmamış Çalışmalar**, 2005.
- ŞEN Pervin, **Yayınlanmamış Çalışmalar**, 1988–1990.
- YILMAZ Kezban, **Yayınlanmamış Çalışmalar**, 1982–1986.